

tilføjet nogle Paragraffer, der skulde indføre Bestemmelser i Lovforslaget om den Indflydelse, Menigheden kunde have i Retning af at faa afskediget en Præst, som muligvis ikke opfylder sin Gerning paa en tilfredsstillende Maade. Men det forekommer mig, som jeg udtalte ved første Behandling, at den Indflydelse, der ved disse Bestemmelser i Lovforslagets § 32 gives Menigheden, er for ringe, for lidet fyldstgørende til at kunne være tilfredsstillende for Menigheden, idet der ved disse Bestemmelser kun gives den en Klageret, en Ret for Menigheden til at bringe Klager frem, en Ret, som jeg formener, Menigheden allerede har, og som den ogsaa uden disse særlige Lovbestemmelser vil have. Ja, jeg er endogsaa af den Formening, at hvis man vedtager disse Bestemmelser, vil denne Klageret snarere blive indskrænket. I Stedet for, at det nu staa frit for Menigheden i Almindelighed gennem Adresser at indsende Klager over Præsten til hans overordnede, til Kultusministeriet, saa vil det sikkert efter denne Lovs Vedtagelse blive den eneste Vej at gaa gennem Menighedsraadet. For Fremtiden skal enhver Klage, som rettes fra Menigheden, gaa den her i Lovforslaget foreskrevne Vej, og en hvilken som helst anden Vej, der benyttes, vil rimeligvis blive afvist fra Ministeriet med en Henvisning til at følge den i vedkommende Lov fastsatte Lovregel. Derfor mener jeg, at disse Bestemmelser i Virkeligheden snarere betyde et Tilbageskridt fra, hvad man har nu, end de betyde en Fremgang. Det staa for mig som givet, at det, der maa være det afgørende med Hensyn til Forholdet mellem Præst og Menighed, maa være det, at Menigheden i Virkeligheden kan føle sig tilfreds med den Præst, den har, saa at der kan finde et godt Samarbejde Sted mellem Menigheden og Præsten, og for saa vidt det viser sig, at Præsten ikke er i Stand til at komme i det Forhold til sin Menighed, som der bør være mellem disse to Parter, saa skal Præsten vige Pladsen. Man kan ikke kræve, at Menigheden skal vige for Præsten, det modsatte maa være Tilfældet. Men det forekommer mig at være temmelig uheldigt og umuligt at gøre dette Spørgsmaal til et Domsspørgsmaal, og det vil i alt Fald neppe skabe bedre Forhold, selv

om man kan indanke en saadan Sag for Domstolene. For det Tilfælde, at Dommen skulde gaa Menigheden imod, tror jeg ikke, at Menigheden vilde bøje sig og vilde erkende: Ja, naar Domstolene nu have kendt saaledes, saa maa vi jo finde os deri, og saa maa vi se at komme i et bedre Forhold til vor Præst end hidtil. Jeg tror snarere, at Menigheden vil føle sig utilfreds, og at Forholdet mellem Præst og Menighed vilde blive daarligere efter en saadan Dom, hvis den gaar Menigheden imod. Jeg mener derfor, at man paa dette Omraade bør gaa en lignende Vej som den, der er anvist med Hensyn til Lærernes Afskedigelse, saaledes altsaa, at det bliver Menigheden — ligesom det for Lærernes Vedkommende er Kommunen —, der bliver afgørende med Hensyn til Afskedigelsen. Jeg har derfor tilladt mig at stille en Del Ændringsforslag til §§ 32, 33, 34 og 35, i hvilke jeg har søgt at forme disse Bestemmelser i saa nær Overensstemmelse som muligt med de Regler, som gælde med Hensyn til Lærernes Afskedigelse, og som Lovgivningsmagten altsaa i sin Tid er bleven enig om at anse for passende, naar der er Spørgsmaal om Afskedigelse af en Lærer. Jeg har ment, at noget lignende Regler maatte Lovgivningsmagten ogsaa kunne enes om, for saa vidt angaar Spørgsmaalet om en Præsts Afskedigelse.

De af mig stillede Ændringsforslag gaa da ud paa, at saafremt der til et Menighedsraad fra Medlemmer af Menigheden indkommer Klager over, at der er saa stor Uoverensstemmelse mellem Menigheden og Præsten, at det virker til den største Skade for Menighedslivet, da skal Menighedsraadet undersøge denne Klage og indkalde Præsten og Klagerne til et Møde, hvor Sagen skal behandles. Menighedsraadet betragter jeg paa det første Stadium af Sagen nærmest som en Slags Forligsinstitution, der skal søge, hvorvidt det er muligt at forlige Sagen ved dette Samraad, ved denne Behandling, hvor Klagerne og Præsten ere mødte for Menighedsraadet. For saa vidt det ikke skulde lykkes at faa jævnet Sagen der, da skulde Menighedsraadets valgte Medlemmer, efter at Præsten og Klagerne have forladt Mødet, stemme over, hvorvidt de anse de Klager, der foreligge, af den Betydning, at de bør føres videre frem og bør